

การฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย รุ่นที่ 64

- ชื่อหลักสูตร** : การทำประมงอย่างเป็นมิตร เพื่อการจัดการทรัพยากรประมงที่ยั่งยืน
(Ecosystem-Based Fisheries for Sustainable Fisheries Resources Management)
- ระยะเวลา** : 13 – 21 พฤษภาคม 2567 (9 วัน)
- จำนวนนักศึกษา** : 30 คน
- สถานที่ฝึกอบรม** : สำนักงานฝ่ายฝึกอบรม ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
จ.สมุทรปราการ

หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของประชากรโลก การทำประมงเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนทั้งในด้านทรัพยากรสัตว์น้ำ และความมั่นคงสำหรับเป็นแหล่งทางอาหารให้กับคนทั่วโลก จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ การพัฒนาเครื่องมือสำหรับทำประมงและการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยในการทำประมงเพื่อจับสัตว์น้ำให้ได้ปริมาณมาก ๆ ส่งผลต่อปริมาณของสัตว์น้ำ ทำให้สัตว์น้ำลดลงอย่างรวดเร็ว

ดังนั้น การสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำประมงอย่างถูกวิธีและมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการจับสัตว์น้ำอย่างยั่งยืนจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้คงอยู่ให้กับกลุ่มนักศึกษา จะเป็นการช่วยให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของทรัพยากรและจะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะทำให้เกิดการใช้และรักษาทรัพยากรได้อย่างถูกต้องและยั่งยืนต่อไป

ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตร “การทำประมงอย่างเป็นมิตร เพื่อการจัดการทรัพยากรประมงที่ยั่งยืน” ขึ้น ซึ่งในหลักสูตรนี้ นักศึกษาจะได้รับความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำประมงรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมง เช่น การควบคุมเรือเล็ก การดำรงชีพในทะเล ฯลฯ นอกจากนี้ นักศึกษาจะได้รับรู้ด้านการเก็บข้อมูลทรัพยากรสัตว์น้ำในแนวปะการัง ตลอดจนฝึกทักษะการออกแบบแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลวิถีชีวิตความเป็นอยู่และเศรษฐกิจสังคมของคนในชุมชนประมงอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประมงและการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริมความรู้ด้านการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งมีชีวิตในแนวปะการัง
3. ฝึกทักษะในการพัฒนาและออกแบบแบบสอบถามข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมของชุมชนประมง
4. สร้างเสริมประสบการณ์ในการควบคุมเรือเล็ก รวมถึงความปลอดภัยและการดำรงชีพในทะเล
5. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการฝึกอบรม

การฝึกอบรมแบ่งเป็น การบรรยายและการฝึกปฏิบัติ

การบรรยาย ประกอบด้วย

- Oceanography in the Gulf of Thailand
- Marine Pollution - Causes, Effects, and Remedial Solutions
- การป้องกันการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม
- การรักษาคุณภาพสัตว์น้ำหลังการจับ
- แนวทางการทำสื่อส่งเสริมด้านการประมง
- การบริหารจัดการทรัพยากรประมงโดยแนวทางเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Approach to Fisheries Management: EAFM)
- ความปลอดภัยในเรือและการดำรงชีพในทะเล
- เครื่องมือประมงในประเทศไทย (เครื่องมือประมงพื้นบ้านและพาณิชย์ที่ใช้ในปัจจุบัน)
- ความรู้พื้นฐานของระบบนิเวศแนวปะการัง และความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต
- การจำแนกสิ่งมีชีวิตในแนวปะการังจากภาพถ่าย
- เศรษฐกิจสังคมประมง และมิติหญิงชายและทุกกลุ่มคนในภาคการประมง (ประเด็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาและแนวทางการส่งเสริม ด้านเศรษฐกิจสังคมประมงและมิติหญิงชายและทุกกลุ่มคนในภาคการประมง)

การฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วย

- การควบคุมเรือเล็กและการดำรงชีพในทะเล
- วิธีการสำรวจและเก็บข้อมูลในแนวปะการัง และฝึกปฏิบัติการเก็บข้อมูลแนวปะการัง
- การวิเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายแนวปะการังโดยโปรแกรม CPCe
- การผูกเงื่อน, แทงเชือก, ถักอวน และการประกอบเครื่องมือประมง
- ฝึกสร้างแบบสอบถามสำหรับการสำรวจข้อมูลวิถีชีวิตชุมชนและเศรษฐกิจสังคมของชาวประมง